

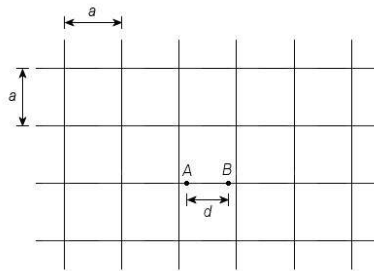
XLVII OLIMPIADA FIZYCZNA ETAP I

Zadanie teoretyczne

ZADANIE T3

Nazwa zadania: „Kwadratowa sieć nieskończona”

Oblicz opór zastępczy pomiędzy punktami A i B (ryc.20) nieskończonej sieci kwadratowej utworzonej z jednorodnych kawałków drutu o oporze r i długości a . Odległość między punktami A, B wynosi d ($d < a$).

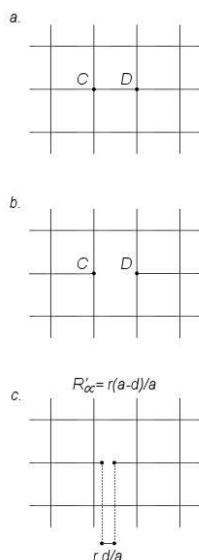

Ryc.20

ROZWIĄZANIE ZADANIA T3

Wiedząc, że kwadratowa sieć nieskończona włączona do obwodu w węzłach C i D (ryc.21a) stanowi opór $R_{CD} = r/2$ ¹⁾, możemy wnioskować, że opór nieskończonej sieci bez jednego elementu o oporze r między punktami C i D, $R_{CD'}$, wynosi także r , $R_{CD'} = r$, (ryc.21b). Wynika to z prawa łączenia równoległego oporów

$$1/R_{CD'} + 1/R = 1/R_{CD} = 2/r. \quad (1)$$

Ryc.21

Opór odcinka drutu o długości d jest równy $r \cdot d/a$. Pozostały odcinek z kawałka o długości a ma opór $r \cdot (a-d)/a$. Sieć pokazana na rycinie 20 podłączona do obwodu w punktach A i B będzie stanowiła opór R_{AB} , na który składają się opory R_{CD} oraz $r \cdot (a-d)/a$ połączone w szereg, który jest połączony równolegle z oporem rd/a (ryc.21c). R_{AB} spełnia więc równanie

$$1/R_{AB} = 1/(rd/a) + 1/[R_{CD} + r \cdot (a-d)/a], \quad (2)$$

skąd

$$R_{AB} = r \cdot d(2 - d/a)/2a. \quad (3)$$

Dla $d = 0$ jest $R_{AB} = 0$, gdyż odpowiada to zawarciu punktów A i B, zaś dla $d = a$, zgodnie z (1) jest $R_{AB} = r/2 = R_{CD}$.

Punktacja

Pomysł i poprawne rozwiązanie teoretyczne – 10 pkt

Źródło:
Zadanie pochodzi z czasopisma „Fizyka w Szkole” 93/94

Komitet Okręgowy Olimpiady Fizycznej w Szczecinie
www.of.szcz.pl